

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΚΥΘΗΡΩΝ & ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΩΝ
Τ.Κ. 801 00 Κ Υ Θ Η Ρ Α
ΤΗΛ.:2736031202 & 2736038359
FAX :2736031202

Εν Κυθήροις τῇ 24ῃ Σεπτεμβρίου 2016
ΕΟΡΤΗ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΗΣ

Αριθ. Πρωτ.: 469

Πρός
Τὴν Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
Ἰωάννου Γενναδίου 14
115 21 Ἀθήνας

Μακαριώτατε ἅγιε Πρόεδρε,

Σεβασμιώτατοι ἅγιοι Συνοδικοί Πατέρες,

Ταπεινῶς εὐχομαι ὅπως ἡ ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΑ ἡ Προστάτις, Ἐφορος καὶ Πολιοῦχος τῶν Κυθέρων πρεσβεύη ἀκαταπαύστως ὑπὲρ εἰρηνεύσεως καὶ καταστάσεως τῆς Ἀγιωτάτης ἡμῶν Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, σκέπη δέ, περιφρουρῆ καὶ διασώζη, ταῖς ἀκοιμήτοις Αὐτῆς ἰκεσίαις, τὴν Ὑμετέραν λογικὴν Ποίμνην καὶ τὸν σύμπαντα κόσμον εἰς δόξαν Θεοῦ καὶ σωτηρίαν ψυχῶν, «*ὑπὲρ ὧν Χριστὸς ἀπέθανε*»¹.

Κατόπιν τούτου εὐσεβᾶστως προάγομαι, ἐν ὄψει τῆς συγκλήσεως τῆς ἐπικειμένης Τακτικῆς Συνελεύσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ 4^{ης} ἕως 7^{ης} Ὀκτωβρίου ἐ.ἐ., νά θέσω ὑπ' ὄψιν Ὑμῶν καὶ τῆς Ι.Σ.Ι. τούς ἀκολουθούς προβληματισμούς μου καὶ τὴν ταπεινὴν μου πρότασιν καὶ τοποθέτησιν.

Μελετῶν τὰ θέματα τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως προβληματίζομαι δισσῶς : α) Κατὰ τό διαρρεῦσαν ἀπὸ 1^{ης} Ἰουνίου 2016 καὶ ἀπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3148/1457/11-7-2016 Πράξεως τοῦ Μακ. Προέδρου καὶ Προκαθημένου ἡμῶν κ.Ιερωνύμου, ἔχομεν ἀλματώδεις καὶ ῥαγδαίας ἐξελίξεις εἰς τὰ θέματα Παιδείας καὶ δὴ τοῦ μαθήματος τῶν Θρησκευτικῶν μετὰ τῶν παρεπομένων τούτου, ὑπὸ τοῦ πρό οὐδενός, ὡς φαίνεται, ὀρρωδοῦντος ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ ΥΠΕΠΘ καὶ δέν ὑπάρχει εἰς τὴν καταρτισθεῖσαν

¹ Ρωμ. ιδ' 15.

Ἡμερησίαν Διάταξιν εἰδική ἀναφορά, ἐνασχόλησις καί διεξοδική συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ φλέγοντος θέματος. Θέλω δέ νά πιστεύω ὅτι εἰς τήν Εἰσήγησιν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου καί Προέδρου τῆς Ι.Σ.Ι. κ.Ἱερωνύμου μέ θέμα : «*Ἐκκλησιαστικοί Προβληματισμοί*» -τήν ὁποίαν χαιρετίζω, μετά τοῦ προσήκοντος σεβασμοῦ, ὡς μίαν ἰδιαιτέρας σημασίας πρωτοβουλίαν Αὐτοῦ - ὅτι τό θέμα τῆς Παιδείας, ἀναφορικῶς πρός τό μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν, θά ἔχη κεντρικήν θέσιν καί θά ληφθοῦν αἱ δέουσαι Ἀποφάσεις, ἀφοῦ μάλιστα εἰς τό πρόγραμμα τῶν θεμάτων τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως καταλαμβάνει τās Συνεδριάσεις μιᾶς καί ἡμίσεος ἡμέρας καί

β) Καταθέτω, ὡσαύτως, τόν προβληματισμόν μου καί διά τήν ἐπάρκειαν ἢ μή τῆς διεξαγωγῆς τῆς μετά τό διάλειμμα τῆς Συνεδριάσεως τῆς Πέμπτης (6-10-2016) καί ἀπό ὥρας 11.30 π.μ. -14.00 περίπου (ἐκτός ἀπροβλέπτων καθυστερήσεων) Εἰσηγήσεως τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σερρών καί Νιγρίτης κ.Θεολόγου μέ θέμα : «*Ενημέρωσις περὶ τῶν διεξαχθεισῶν ἐργασιῶν τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας*» καί τῆς ἐπ' αὐτῆς συζητήσεως. Δέν πρόκειται περὶ ἀπλῆς καί πληροφοριακῆς ἐνημερώσεως, ἀλλά περὶ ἀναφορᾶς εἰς τὰ πεπραγμένα τῆς ἐν Κρήτῃ Α. Μ. Συνόδου, ἐν ἀναφορᾷ πρός τὰ ἀποφασισθέντα καί δι' ἃ ἐξουσιοδοτήθη ἡ 25μελής Ἐπιτροπή τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὑπό τῆς Ι.Σ.Ι., ὅπερ καθίσταται δυσχερές, δεδομένου ὅτι ἡ σαφῆς πληροφόρησις τοῦ Ἱεροῦ Σώματος, πέρα τῶν ἀποσταλέντων ἡμῖν παρὰ τῆς Δ.Ι.Σ. ἐνημερωτικῶν ἐντύπων μετά τῶν δι' ἕνα ἕκαστον τῶν θεμάτων τῆς Α.Μ.Σ. Ἀποφάσεων Αὐτῆς, καί αἱ συζητήσεις καί τοποθετήσεις τῶν Συνοδικῶν Συνέδρων προφανῶς δέν δύνανται νά καλυφθοῦν εἰς αὐτό τό δῶρον. Καί ἐάν ὠρίζετο δι' Ἀποφάσεως τῆς Ι.Σ.Ι. καί ἀπογευματινῆ Συνεδρίασις τό ἑσπέρας τῆς Πέμπτης (6/10) -ὅπερ καί εἰσηγοῦμαι- θά ἦτο ζήτημα ἐάν θά ἐπῆρκει καί αὐτός ὁ χρόνος, δεδομένου ὅτι ὠρισμένα ἀκανθῶδη θέματα, καί δὴ τό περὶ τῶν «*Σχέσεων τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πρός τόν λοιπόν Χριστιανικόν κόσμον*», κατέστη προδήλως, ὡς μή ὄφειλε, «*σημεῖον ἀντιλεγόμενον*»² κείμενον, δυστυχῶς, «*εἰς πτῶσιν καί (μή) εἰς ἀνάστασιν πολλῶν*»³, μέ ἀπροβλέπτους διαστάσεις καί συνεπειάς διά τήν ἐνότητα τῆς Ἀγιωτάτης ἡμῶν Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Διά τοῦ ὑπ' ἀριθ. 75/25-2-2016 ἡμετέρου ὑπομνήματος πρός τήν Ι.Σ.Ι., ἀφορῶντος εἰς τήν ἐπικειμένην σύγκλησιν τῆς Α.Μ.Σ. ἐν Κρήτῃ καί τὰ διαφαινόμενα τότε προβλήματα ὡς πρός τήν λειτουργίαν Αὐτῆς, ἀνεφέρθη διεξοδικῶς εἰς αὐτά εἰς τό 13σέλιδον ἐκεῖνο κείμενον, τὰ ὁποῖα καί ἐξ ὑστέρου ἀκροθιγῶς θά ὑπομνήσω, ἀφοῦ μετά τό πέρασ καί τήν ὀλοκλήρωσιν τῶν ἐργασιῶν Αὐτῆς, ἐπεβεβαιώθησαν καί ἀποτελοῦν ἤδη πρόσκομμα, ὄχι μόνον διά μίαν μεγάλην μερίδα πιστῶν, ἀλλά καί διά

² Πρβλ. Λουκ. β' 34.

³ Αὐτόθι.

τετράδα ὅλην Τοπικῶν Ἐκκλησιῶν – Πατριαρχείων, ἅτινα συναριθμοῦν τὰ πολυαριθμότερα πλήθη τῶν Ὁρθοδόξων πιστῶν.

Καί ἐπειδή ἓνα τόσον σοβαρόν, κρίσιμον καί εὐρυδιάστατον θέμα δέν θά ἦτο δυνατόν νά ἐκτεθῆ δεόντως ὑπό τῆς ἐλαχιστότητός μου διά παρεμβάσεως πέντε ἢ δέκα λεπτῶν –διότι ἐπιβάλλεται νά ὁμιλήσουν ὅλοι οἱ Ἅγιοι Ἀδελφοί- διά τοῦτο ἐπέλεξα τήν μετά βαθυτάτου σεβασμοῦ καί ἐπιγνώσεως τῶν Ἀρχιερατικῶν μου εὐθυνῶν ὑποβολήν τοῦ παρόντος ὑπομνήματος εἰς τήν Ἀνωτάτην ἡμῶν Ἐκκλησιαστικήν Ἀρχήν (Ι.Σ.Ι.) ἐκ προτέρου καί τήν κοινοποίησιν τούτου εἰς τὰ Μέλη τῆς Ι.Σ.Ι. διά τήν ἔγκαιρον ἐνημέρωσιν Αὐτῶν καί τήν ἔμφρονα καί θεάρεστον λήψιν Ἀποφάσεων, αἱ ὁποῖαι εὐχομαι νά ἀναπαύσουν ἐν Κυρίῳ τό πνεῦμα καί τήν καρδίαν τῶν Ὁρθοδόξων πιστῶν καί νά ἀποτρέψουν διαιρέσεις, σκάνδαλα ἢ καί τό χειρότερον σχίσματα, τά ὁποῖα «οὐδέ αἷμα μαρτυρίου δύναται νά ἀποπλύνῃ», κατά τόν ἅγιον Ἰωάννην τόν Χρυσόστομον⁴. «Καί τό νά σχίσῃ τινάς τήν Ἐκκλησίαν εἶναι χειρότερον κακόν τοῦ νά πέσῃ εἰς αἵρεσιν»⁵.

Μακαριώτατε ἅγιε Πρόεδρε,
Ἅγιοι Συνοδικοί Πατέρες καί Ἀδελφοί,

Τά βλέμματα ὅλων τῶν Ὁρθοδόξων πιστῶν, καί ἰδιαίτερος τῶν μή συμμετασχουσῶν εἰς τήν ἐν Κρήτῃ Α.Μ.Σ. Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν εἶναι ἐστραμμένα πρός τήν Ι.Σ.Ι. τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, προσδοκῶντα τήν Ἱεροκανονικήν καί Ἁγιοπατερικήν τοποθέτησιν ἡμῶν εἰς τό λίαν εὐαίσθητον καί κρίσιμον θέμα : «Σχέσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πρός τόν λοιπόν Χριστιανικόν κόσμον». Ἐπ' αὐτοῦ τοῦ καιρίου καί νευραλγικοῦ θέματος ἐπιτραπήτω μοι νά κάμω Ὑμᾶς κοινωνούς τῶν ἀκολουθῶν σκέψεών μου :

1. Ἡ 25μελής Ἀντιπροσωπεῖα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὑπό τήν Προεδρίαν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου μας κ.Ἱερωνύμου μετέβη εἰς Κρήτην διά νά ἐκπροσωπήσῃ τήν Ι.Σ.Ι. καί κομίσῃ τὰς Ἀποφάσεις τῆς ἐπί τῶν ἕξ (6) θεμάτων τῆς Α.Μ.Σ. καί ὄχι διά νά διαπραγματευθῇ ἐπί τῶν ἀποφασισθέντων ὑπό τῆς Ι.Σ.Ι. Καί ἐνῶ εἰς τό πολύκροτον καί ἐπίμαχον ζήτημα τῶν σχέσεών μας μέ τόν λοιπόν χριστιανικόν κόσμον προέβαλε σθεναρῶς τήν ὀρθόδοξον θέσιν τοῦ χαρακτηρισμοῦ τῶν ἑτεροδόξων καί αἰρετικῶν ὡς χριστιανικῶν κοινοτήτων καί ὁμολογιῶν (συμφώνως πρός τήν Ἀπόφασιν τῆς Ι.Σ.Ι.) καί ὄχι ὡς χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν, τελικῶς κατέθεσε τήν ἀρχικήν πρότασιν μετηλλαγμένην ὑπό τήν διατύπωσιν ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἀποδέχεται τήν ἱστορικήν ὀνομασίαν τῶν μή εὕρισκομένων ἐν κοινωνίᾳ μετ' αὐτῆς ἄλλων ἑτεροδόξων χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν καί Ὁμολογιῶν. Αὐτή, ὅμως, ἢ ἀλλοίωσις τῆς Ἀποφάσεως τῆς

⁴ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ὁμιλία ια' εἰς τήν πρός Ἐφεσίους ἐπιστολήν (βλ. Ἁγίου Νικοδήμου Ἀγιορείτου, Ἱερόν Πηδάλιον, σελ.19, ὑπόσημ. 2).

⁵ Ἐνθ' ἀνωτέρω.

Ι.Σ.Ι. ἐν ἀγνοίᾳ Αὐτῆς –καί ἐνταῦθα διαπιστοῦται τό σοβαρόν ἔλλειμμα τῆς Συνοδικότητος τῆς Συνόδου τῆς Κρήτης ἐκ τῆς μῆ συμμετοχῆς ἀπάντων τῶν ἐν ἐνεργείᾳ Ὁρθοδόξων Ἐπισκόπων - ἔδωκε τήν ἐκκλησιαστικότητα, ἀναγνωρίζουσα ὡς Ἐκκλησίας τούς Ρωμαιοκαθολικούς, τούς Μαρωνίτας, τούς Νεστοριανούς, τούς Μονοφυσίτας Ἀντιχαλκηδονίους, τούς Μονοθελήτας, καταδικασθέντας διά τήν Χριστολογικήν των αἵρεσιν ἀπό τῆς Γ' ἕως καί τῆς ΣΤ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἀλλά καί τήν πανσπερμίαν τῶν Προτεσταντῶν, οἱ ὁποῖοι συμμετέχουν εἰς τό καλούμενον Π.Σ.Ε., ὅπερ ἐν τῇ πράξει λογίζεται ὡς **ἄκρατος συγκρητισμός καί Οἰκουμενισμός (παναίρεσις)**.

2. Ἡ ἐπί 19 αἰῶνας ἐπίμονος καί ἀστασίαστος ἄρνησις τῆς Ἀγιωτάτης τοῦ Χριστοῦ Μιᾶς, Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας νά χαρακτηρίσῃ καί ἀποκαλέσῃ διαχρονικῶς τὰς πάσης φύσεως αἰρετικὰς ἢ σχισματικὰς παρασυναγωγὰς ὡς Χριστιανικὰς Ἐκκλησίας, ὅπερ διατυποῦται ἀριδῆλως εἰς τὰς Οἰκουμενικὰς καί Τοπικὰς Συνόδους (συγκαταλεγόμενας ὡς Οἰκουμενικὰς ὑπό τῆς συνειδήσεως τοῦ Ὁρθοδόξου Χριστιανικοῦ Πληρώματος τῆς Η' ἐπί Μεγάλου Φωτίου καί τῆς Θ' ἐπί Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ), ἀλλά καί εἰς τὰς Ἁγίας Συνόδους ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἀνατολῇ ἀπό τοῦ 15^{ου} ἕως καί τοῦ 19^{ου} αἰῶνος, οὐδόλως δηλοῖ σκληρότητα ἢ ἀπέχθειαν καί ἐχθρικὴν διάθεσιν ἐναντι τῶν κατὰ καιρούς διαφόρων αἰρετικῶν καί σχισματικῶν, εἰ μὴ μόνον τήν ἐπιβαλλομένην περιθρίγκωσιν καί περιχαράκωσιν τῆς θεοπαραδότου Ἁγίας καί ἀμωμήτου Πίστεως καί Παραδόσεως τῆς Ἀγιωτάτης Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας καί ἐν ταυτῷ τήν ἐνδεδειγμένην φιλανθρωπίαν πρὸς τούς ἐν πλάνῃ, αἰρέσει καί κακοδοξίᾳ ὄντας συνανθρώπους μας αὐτούς, τούς ὁποίους δέν ἀφήνομεν νά ἐφησυχάζουν εἰς τήν πλάνην καί τό πνευματικόν σκότος, ἀλλά διακριτικῶς ἐπαναλαμβάνομεν πρὸς αὐτούς τόν Κυριακόν λόγον· *«γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν, καί ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς»*⁶.

3. Ἀπό τῶν πρώτων δεκαετιῶν τοῦ 20οῦ αἰῶνος ἠλλοιώθη ἡ ὡς ἄνω μακραίων ἐκκλησιαστικὴ παράδοσις καί τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον διά τοῦ Τοποτηρητοῦ τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου Προύσης Δωροθέου ἀπηθύνθη διά διαγγέλματος «Πρὸς τὰς ἀπανταχοῦ Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ» (1920) καί ἠκολούθησαν οἱ διαχριστιανικοὶ διάλογοι, αἱ Προσυνοδικαὶ Ἐπιτροπαὶ καί Διασκέψεις, ἡ ἴδρυσις τοῦ λεγομένου Π.Σ.Ε. καί αἱ Συνελεύσεις τοῦ Balamand, τοῦ Porto Alegre, τῆς Ραβέννας καί τοῦ Pussan μέ σοβαρὰς ἐκκλησιολογικὰς ἀποκλίσεις καί αἰρέσεις. Αὐτό τό μετηλλαγμένον «κλίμα» τοῦ 20οῦ καί τοῦ 21ου αἰῶνος ἐξώθησε εἰς τήν ἀπόδοσιν τοῦ χαρακτηρισμοῦ τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας εἰς τούς ἐν πλάνῃ καί αἰρέσει ὄντας ἑτεροδόξους.

⁶ Ἰωάν. η' 32.

4. Προβάλλεται συνήθως ή εύλογοφανής ένστασις ότι ό όρος Έκκλησία αποδίδεται και εις τούς έτεροδόξους, όχι κατ' ακρίβειαν, αλλά συμβατικώς, ως ένας τρόπος εκφράσεως και συνεννοήσεως. Καί φέρονται ως παραδείγματα αί φράσεις «έκκλησία του Δήμου» εις την αρχαιότητα και εις την Παλαιάν Διαθήκην «έκκλησία λαοῡ πᾱσα», «έκκλησία Ισραήλ», «έκκλησία όσίων», «έκκλησία πονηρευομένων» κ.λπ., όπου δηλοῦται ή σύναξις και συνάθροισις του λαοῡ ή των πιστων̄. Η διαφορά της μιᾶς από την άλλην περιπτώσιν είναι τεραστία.

Οί έτεροδόξοι και κακόδοξοι συνάμα δέν θεωροῦν έαυτούς, ούτε θεωροῦνται άπλως υπό των άλλων ως μία θρησκευτική συνάθροισις, άλλ' ως Έκκλησία του Χριστοῡ, δηλ. Έκκλησία μέ κεφαλήν τον Χριστόν. Οί Ρωμαιοκαθολικοί, φερ' ειπείν, πιστεύουν ότι αποτελοῦν την Μίαν και μόνην Αγίαν, Καθολικήν και Αποστολικήν Έκκλησίαν, ενῶ την Όρθόδοξον Έκκλησίαν θεωροῦν ως έλλειματικήν, διότι δέν δέχεται τό Παπικόν πρωτεϊόν! Καί παρά ταῦτα υποστηρίζουν την «περί δύο πνευμόνων» της Έκκλησίας αίρετικήν θεωρίαν των. Καί εντός του Προτεσταντικοῡ χώρου παρομοίως χαρακτηρίζεται ή Όρθοδοξία ως έλλειματική και μειονεκτική, διότι δέν αναγνωρίζει τάς χειροτονίας των γυναικων̄ και τον «γάμον» των όμοφυλοφίλων!

Έν τοιαύτη περιπτώσει, όταν τούς χαρακτηρίζομεν ως Έκκλησία δέν τούς αποκοιμίζομεν και δέν συντελοῦμεν εις τον έφησυχασμόν των, καθώς τούς αποκρύπτομεν την αλήθειαν, τό φως του Χριστοῡ; Καί δέν θά λογοδοτήσωμεν ήμεϊς οί Όρθόδοξοι εν ήμερα Κρίσεως διά την πνευματικήν αυτήν «Βαβέλ» και την νόθευσιν ή απόκρυψιν της σωζούσης Θείας Αληθείας της θεόθεν αποκαλυφθείσης διά των Προφητων̄ και εν Χριστω̄ τῷ Θεῷ και Σωτηρῑ ήμων̄, ό όποιος είναι ή Κεφαλή της Μιᾶς και Μόνης Αγίας Καθολικῆς και Αποστολικῆς Έκκλησίας και όχι και μιᾶς έκάστης των άλλων φερομένων και αυτοαποκαλουμένων ως «Έκκλησιων̄»;

5. Όμως ή αλλοτριώσις και ή σοβαρά αύτη αλλοίωσις προήλθεν εκ της παραδοχῆς θεωριων̄ τινων ασυμβάτων προς την Αγίαν ήμων̄ Όρθόδοξον Παράδοσιν και Κληρονομίαν. Ανεφέραμεν ήδη την περι «**δύο πνευμόνων θεωρίαν**» και έπονται : ή «**θεωρία των κλάδων**», ή όποία εφαρμόζεται εν τοις πράγμασιν, άφοῡ έξ επισήμων χειλέων διακηρύσσεται ότι όλες οί «έκκλησίες», όμολογίες και θρησκεῖες αποτελοῦν «όδόν σωτηρίας», ενῶ ό Αρχηγός της Πίστεως και της σωτηρίας ήμων̄ ευτόνως διακηρύσσει : «**Εγώ ειμι ή όδος και ή αλήθεια και ή ζωή· οῡδεις έρχεται προς τον Πατέρα ει μη δι' εμοῡ**»⁷. Ο Κύριός μας Ιησους̄ Χριστός είναι ό Δομήτωρ και ή Κεφαλή της Μιᾶς και Μόνης Αγίας ήμων̄ Έκκλησίας, ή όποία ιδρύθη μέ την επιφοίτησιν του Αγίου Πνεύματος κατά την μεγάλην ήμέραν της Πεντηκοστῆς, και οῡδεμιᾶς

⁷ Ιωάν. ιδ' 6.

ἄλλης ψευδωνύμου καί ψευδεπιγράφου «ἐκκλησίας». Ὀφείλεται ἀκόμη (ἢ ἀλλοιώσις αὐτῆ καί ἀλλοτριώσις) καί εἰς τὴν ἐκ Πατριαρχικῶν χειλέων διακηρυχθεῖσαν καί μὴ ἀνακληθεῖσαν εἰσέτι ἐπισήμως ἀποψιν ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία εἶναι «ἡ Μία, Ἁγία, ἀλλὰ διεσπασμένη ἐν χρόνῳ Ἐκκλησία», ὅπερ εἰσάγει καινοφανῆ ἐκκλησιολογίαν, ἀλλὰ καί εἰς τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν ὡς «Ἀγιωτάτου Πρεσβυτέρου Ἀδελφοῦ» καί τοῦ Ρωμαιοκαθολικισμοῦ ὡς «Ἀδελφῆς Ἐκκλησίας», ἐνῶ ἐκεῖνος μὲν ὡς ἰσόβιος ἀρχηγὸς Κράτους θεωρεῖται ὡς καθαιρετέος ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων τῶν Ἁγίων Οἰκουμενικῶν Συνόδων, οἱ ὅπαδοί δέ αὐτοῦ ὡς ἀπεσχισμένοι ὄντες καί ἀκοινῶνητοι, λόγω τῶν σοβαρῶν αἰρετικῶν ἀποκλίσεων των εἰς τὰ θέματα Πίστεως καί Παραδόσεως (ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, ὡς γνωστόν, διεκήρυξεν ὅτι τοὺς Ὁρθοδόξους χωρίζουν ἀπὸ τοὺς Λατίνους **οὐσιώδεις διαφοραὶ καὶ ὄχι ἀσήμαντα πράγματα ἢ ὀνόματα**), δὲν δύνανται νὰ χαρακτηρισθοῦν ἀπὸ δογματικῆς καί θεολογικῆς ἀπόψεως ὡς Ἐκκλησία.

6. Διὰ τὴν Α.Μ.Σ. τῆς Κρήτης ἐγράφησαν καί γράφονται πολλά ἀπὸ ἐκκλησιαστικούς καί θεολογικούς κύκλους. Καί ἡ ταπεινότης μου εἰς τὸ προμνημονευθέν ὑπ' ἀριθ. 75/25-2-2016 Ὑπόμνημα ἐξέθεσε μέ εὐκρίνεια τὰ προσήκοντα. Τοῦτο μόνον νὰ προσθέσω ἐκ τῶν ὑστέρων. Παραθεωρηθείσης τῆς ἀρχῆς τῆς ὁμοφωνίας, ἡ ὁποία προβλέπεται εἰς τὸν Κανονισμόν λειτουργίας τῆς Α.Μ.Σ., διεξήχθησαν αἱ ἐργασίαι Αὐτῆς, ἄνευ τῆς παρουσίας καί συμμετοχῆς 4 Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, ἐνῶ ἡ πρότασις τῆς ἡμετέρας Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας περὶ τοῦ χαρακτηρισμοῦ τῶν ἑτεροδόξων ὡς χριστιανικῶν ὁμολογιῶν καί κοινοτήτων ἀπερρίφθη, διότι θὰ ἔπρεπε νὰ ὑπάρχη ὁμοφωνία ὅλων τῶν Τοπικῶν Ἐκκλησιῶν διὰ τὴν υἰοθέτησιν τῆς προτάσεως αὐτῆς.

Ὅμως, διὰ τὴν ἀλήθειαν πρέπει νὰ ἐπισημανθῆ ὅτι, παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι ἐσημειώθησαν σοβαραὶ ἐκκλησιολογικαὶ ἀποκλίσεις, παραχαράσσουσαι τὴν ἀκραιφνῆ Ὁρθόδοξον Ἐκκλησιολογίαν μέ ὅ,τι καί ὅσα αὐτὸ συνεπάγεται, ἀναφορικῶς πρὸς τὰ θέματα: «Σχέσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πρὸς τὸν λοιπὸν χριστιανικὸν κόσμον», «Ἡ ἀποστολή τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας εἰς τὸν σύγχρονον κόσμον» καί «Τὸ Μυστήριον τοῦ Γάμου καί τὰ Κωλύματα αὐτοῦ», κραδαίνεται «ἄνωθεν» (ἀπὸ τὸν ἐγκέφαλον τῆς Α.Μ.Σ.) ἡ μάχαιρα τῆς καθαιρέσεως διὰ τοὺς διαφωνοῦντας Κληρικούς καί τοῦ ἀφορισμοῦ διὰ τοὺς ἐνισταμένους λαϊκούς, Καθηγητὰς ὄντας τῶν Θεολογικῶν μας Σχολῶν, διότι **«ἐπόμενοι τοῖς Ἁγίοις Πατράσι»** ἀρθρώνουν ὑπεύθυνον καί ἄρτιον θεολογικὸν λόγον ὡς πιστὰ μέλη καί τέκνα τῆς Ἀγιωτάτης ἡμῶν Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Διατί αὐτὴ ἡ ἀντιμετώπισις τοῦ ἀξιολόγου αὐτοῦ θεολογικοῦ δυναμικοῦ μας, Μακαριώτατε καί ἅγιοι Ἀδελφοί Συνοδικοί; «Εἰ κακῶς

ἐλάλησαν»⁸ ἄς μαρτυρήσουν (οἱ κατήγοροι) περί τοῦ κακοῦ... Ἄς καταδείξουν μίαν ἀντιευαγγελικήν, ἀντιπατερικήν ἢ ἀντικανονικήν τοποθέτησιν καί διδασκαλίαν των. Ὁ Ὀμότιμος, ἤδη, Καθηγητής τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ.Δημήτριος Τσελεγγίδης μᾶς ἀπέστειλε μετά βαθυτάτου σεβασμοῦ τήν ἀπό 20/7/2016 ἐπιστολήν του, διά τῆς ὁποίας ὡς εἰδήμων Δογματολόγος κάμνει σύντομον ἀποτίμησιν τῶν ἐργασιῶν τῆς Α.Μ.Σ. καί χρησιμοποιεῖ καθαρόν καί ἀπερίτμητον λόγον. Θά «ἀνταμειφθῆ» ὁ κ.Καθηγητής διά τοῦ ἀφορισμοῦ; Ὁμοίως καί οἱ Ὀμότιμοι Καθηγηταί Πρωτ/ροι : ὁ π.Γεώργιος Μεταλληνός καί ὁ π.Θεόδωρος Ζήσης (Πανεπιστημιακοί μου διδάσκαλοι καί οἱ τρεῖς), προσκληθέντες τόν παρελθόντα Μάρτιον ὑπό τριῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν καί ἐμοῦ εἰς τήν διεξαχθεῖσαν Θεολογικήν Ἡμερίδα εἰς τό Στάδιον Εἰρήνης καί Φιλίας, ἐν ὧσφι τῆς συγκλήσεως τῆς Α.Μ.Σ., καί κατέθεσαν θεολογικόν - ἐκκλησιολογικόν λόγον, ὁ ὁποῖος κατεχωρίσθη εἰς τά Πρακτικά τῆς Ἡμερίδος. Θά λάβουν ὡς ἀνταπόδομα τῆς προσφορᾶς των αὐτῆς τήν ποινήν τῆς καθαιρέσεως; Καί ἐάν, παρ' ἐλπίδα, τοῦτο ἀντικανονικῶς διαπραχθῆ, ἐκεῖνοι οὐδόλως θά ζημιωθοῦν πνευματικῶς, «ἀλλά τῆς πρεπούσης τιμῆς τοῖς Ὁρθοδόξοις ἀξιωθήσονται» κατὰ τόν ΙΕ' Κανόνα τῆς Πρωτοδευτέρας Συνόδου⁹, ἐνῶ θά προκληθῆ σάλος εἰς τό Ἐκκλησιαστικόν Πλήρωμα, καί

7. Καί, ἐπειδή τά θέματα, τά ὁποῖα ἀνεφύησαν ἐκ τῶν ἀποφάσεων τῆς Α.Μ.Σ. τῆς Κρήτης εἶναι μεγάλα καί σοβαρά, εὐλαβῶς προτείνω, ἐάν δέν ὀλοκληρωθῆ σφαιρικῶς ἡ συζήτησις, νά μή σπεύσωμεν νά τά συγκλείσωμεν, ἀλλ' ἄς ἀναβληθῆ ἡ διεξαγωγή των δι' ἕκτακτον σύγκλησιν τῆς Ι.Σ.Ι. Θά ἦτο δέ πάνυ ὠφέλιμον, ἀντί νά τεθοῦν ὑπό κατηγορίαν οἱ προαναφερθέντες Πανεπιστημιακοί Καθηγηταί, νά κληθοῦν ἐνώπιον τῆς Ι.Σ.Ι. διά νά ἀναπτύξουν τήν θεολογικήν ἐπιχειρηματολογίαν των, νά δεχθοῦν τά ἐρωτήματά μας καί νά διεξαχθῆ ἕνας γόνιμος καί ἐποικοδομητικός διάλογος. Καί εἰς τὰς Οἰκουμενικάς Συνόδους ἐκαλοῦντο Πρεσβύτεροι καί Διάκονοι, ἀλλά καί διά θέματα Παιδείας ἡ Δ.Ι.Σ. ἔχει πραγματοποιήσει εἰς τό παρελθόν παρομοίας συναντήσεις. Εἶναι γνωστόν ὅτι καί ἐντός καί ἐκτός Ἑλλάδος γίνονται δι' αὐτά τά φλέγοντα ἐκκλησιολογικά θέματα Συνάξεις καί συζητήσεις, ὅπως καί εἰς τό Ἅγιον Ὄρος. Δέν πρέπει ἐπ' οὐδενί ἐκ τῆς ὑποθέσεως αὐτῆς νά ἐπωφεληθῆ ὁ ἀλάστωρ, ἀλλ' ἡ Ἁγιωτάτη μας Ἐκκλησία νά ἐξέλθῃ ἐνδυναμωμένη καί δεδιδασμένη.

⁸ Πρβλ. Ἰωάν. ιη' 23.

⁹ Νικοδήμου τοῦ Ἁγιορείτου, Ἱερὸν Πηδάλιον, Κανόν ΙΕ' τῆς Πρωτοδευτέρας Συνόδου, σελ. 206.

Μακαριώτατε ἅγιε Πρόεδρε,
 Ἀδελφοί καί Πατέρες ἅγιοι Συνοδικοί,

Σᾶς κατεπόνησα διά τῆς ἐκτεταμένης μου αὐτῆς ἐπιστολῆς, ἡ ὁποία βαθυσεβάστως ἐπεσήμανε τά ἀνωτέρω βαρυσήμαντα καί περισπούδαστα θεολογικῶς θέματα, τά ὁποία κατ' αὐτόν τόν καιρόν ἐξόχως ἀπασχολοῦν τόν Ὁρθόδοξον Χριστιανικόν κόσμον.

Εὐρισκόμεθα, κατὰ κοινήν ὁμολογίαν, πρό μιᾶς κρισίμου καμπῆς τῆς θαλασσοδρομίας τῆς νοητῆς Νηός τῆς Ἀγιωτάτης ἡμῶν Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία χρήζει σοφῶν καί διακριτικῶν χειρισμῶν πρὸς ἀποφυγὴν προσκρούσεων εἰς ὑφάλους ... Προέχει ἡ Ὁμολογία τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως ἡμῶν καί ἡ πορεία μας ἐπὶ τῆς ὁρθῆς καί ἀσαλεύτου Ὁρθοδόξου Ἐκκλησιολογικῆς βάσεως καί κατευθύνσεως. Ὁ ἅγιος Γρηγόριος Ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης ὁ Παλαμᾶς, διακρίνων τρία εἶδη ἀθεΐας, ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τῶν ποιμένων καί διδασκάλων εἰς τὴν ἀποφυγὴν τοῦ τρίτου εἶδους, ἰδιαίτερος. Δέν ἀρκεῖ, δηλαδή, τό νά μὴν εἴμεθα ἄθεοι (τό νά μὴ δηλώνωμεν ἄθεοι - ἄπιστοι καί τό νά μὴ ἀρνούμεθα τὴν πατρῶαν πίστιν, προσχωροῦντες εἰς ἄλλην θρησκείαν, αὐτὰ εἶναι τά δύο πρῶτα εἶδη ἀθεΐας), ἀλλὰ πρέπει νά ἀποφεύγωμεν καί **τό τρίτον εἶδος ἀθεΐας**· **τό νά μὴ ὁμολογῶμεν τὴν Ὁρθόδοξον Πίστιν ἡμῶν καί νά μὴ προασπιζώμεθα ταύτην, ὑπερμαχοῦντες αὐτῆς, ἐνώπιον τῶν ὁρατῶν καί ἀοράτων ἐχθρῶν.**

Ὁ ἕκασταχοῦ Ἐπίσκοπος καί ἡ ὑπ' αὐτόν Ἐπισκοπὴ δέον νά διέπονται ὑπὸ τοῦ Θείου Νόμου τῆς Ἀγιογραφικῆς καί Ἀγιοπατερικῆς Διδασκαλίας, νά φυλάσσουν ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ τὴν Θεοπαράδοτον Ὁρθόδοξον Πίστιν καί Παράδοσιν, *«ἐπόμενοι τοῖς Ἁγίοις Πατρᾶσι»* καί *«μὴ μεταίροντες ὄρια αἰώνια, ἃ οἱ Πατέρες ἔθεντο»* καί νά σέβωνται τὴν Δογματικὴν Διδασκαλίαν καί τοὺς Θείους καί Ἱερούς Κανόνας τῆς Μιᾶς, Ἀγίας, Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας.

Ὡς γνωστόν, κατὰ τὴν Ὁμολογίαν Πίστεως, τὴν ὁποίαν κάμνει ὁ Ἐπίσκοπος πρὸ τῆς χειροτονίας του, ὁμολογεῖ *«ἵνα τηρῇ τὴν ἐνότητα τῆς Πίστεως ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης, πάντα μὲν, ὅσα ἡ Μία, Ἁγία, Καθολικὴ καί Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία τῶν Ὁρθοδόξων πρεσβεύουσα δογματίζει ... μηδέν προστιθείς, μηδέν ἀφαιρῶν, μηδέν μεταβάλλων, μήτε τῶν δογμάτων, μήτε τῶν Παραδόσεων, ἀλλὰ τούτοις ἐμμένων καί ταῦτα μετὰ φόβου Θεοῦ καί ἀγαθῆς συνειδήσεως διδάσκων καί κηρύττων, πάντα δέ ὅσα Ἐκείνη κατακρίνουσα ὡς ἑτεροδιδασκαλίας ἀποδοκιμάζει, ταῦτα (κάκεινος) ἀποδοκιμάζει ἀποδιοπομπούμενος διὰ παντός»*¹⁰.

Ὅ,τι συνάδει καί δέν προσκρούει εἰς τά ἀνωτέρω καθομολογηθέντα πρὸ τῆς φρικτῆς ὥρας τῆς εἰς Ἐπίσκοπον χειροτονίας, θά φυλάξῃ χάριτι

¹⁰ Ἀρχιερατικόν Ἀποστολικῆς Διακονίας, Ἀθῆναι 1999, Τάξις γινομένη ἐπὶ χειροτονία Ἐπισκόπου, σελ. 111.

Θεοῦ καί ἡ μικρά καί παραμεθόριος πρὸς νότον Ἐπισκοπὴ τῶν Κυθήρων καὶ Αντικυθήρων καὶ ὁ ταπεινὸς Ἐπίσκοπος αὐτῆς ἀντὶ πάσης θυσίας.

Κατακλείων τὴν παροῦσαν παραθέτω τὸν λόγον τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου· «*Εἰμί μὲν ποιμὴν ὀλίγος, καὶ ποιμνίου μικροῦ προεστηκώς, καὶ πολλοστός ἐν ὑπηρέταις τοῦ Πνεύματος. Ἡ Χάρις δέ οὐ στενή, οὐδέ τόποις περιγραπτή*»¹¹.

Ἐπί δέ τούτοις ὑποσημειοῦμαι,
Μετά βαθυτάτου σεβασμοῦ
Ἐλάχιστος ἐν Ἐπισκόποις

†Ὁ Κυθήρων Σεραφεῖν

(c) Romfea.gr

Κοινοποιήσις εἰς ἅπαντα τὰ Μέλη τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

¹¹ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, PG 37, Ἐπιστ. ΜΑ', σελ. 84.